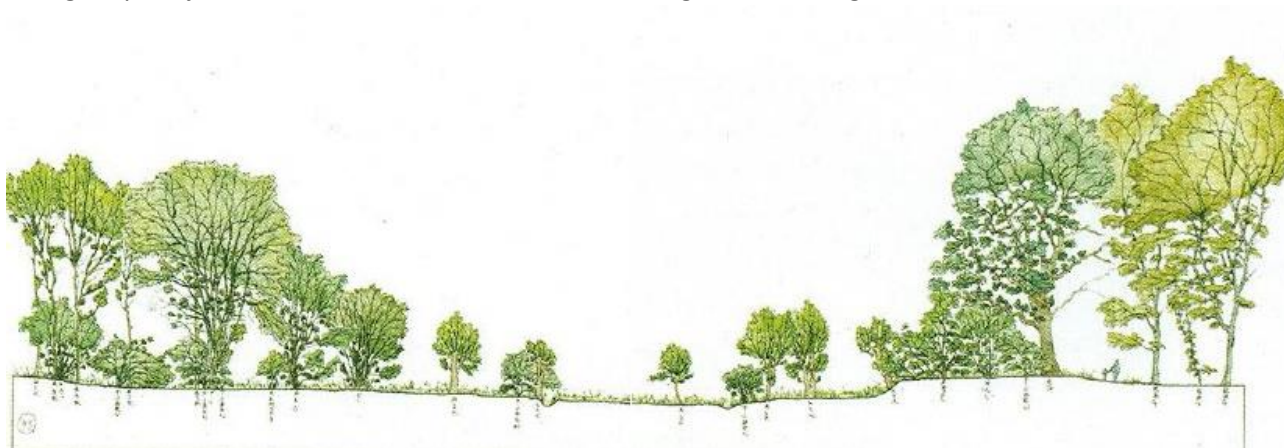


Veteranisering

Formål:

Da skoven gennem de sidste mange år er blevet drevet med henblik på salg af tømmer, er der i dag en mangel på lyseåbne områder og stående dødt vedmasse. Der er derfor et behov for at hjælpe naturen hurtigere på vej. En af metoderne til det er veteranisering af stående og levende træer.



Arbejdsgang:

I stedet for at lave en lysning ved at fælde alle træerne i en cirkel, kan der ved hjælp af veteranisering laves en lysning over tid og samtidig skabes mere dødt ved og levesteder for dyr, insekter og svampe.

Veteranisering går ud på at efterligne naturens skader og fejl på træerne, det kan være afrevet grene, vildt skrab eller svampeangreb på rodudløb.

Da det handler om at lave så mange levesteder som muligt, er det ikke en løsning bare at ringe alle træerne og på den måde hurtigt få en stor mængde dødt træer. Derfor skal veteraniseringen laves, så der er en blanding af hurtigt og langsomt virkende indgreb. Da der samtidig er en mangel på lysåbne arealer, kan man lave veteraniseringen så der skabes en lysning. Det gøres ved at dele veteraniseringen op i zoner.



Midten af cirklen vil blive markeret med et stykke minestrimmel og størrelsen på området aftales med Naturstyrelsen inden.

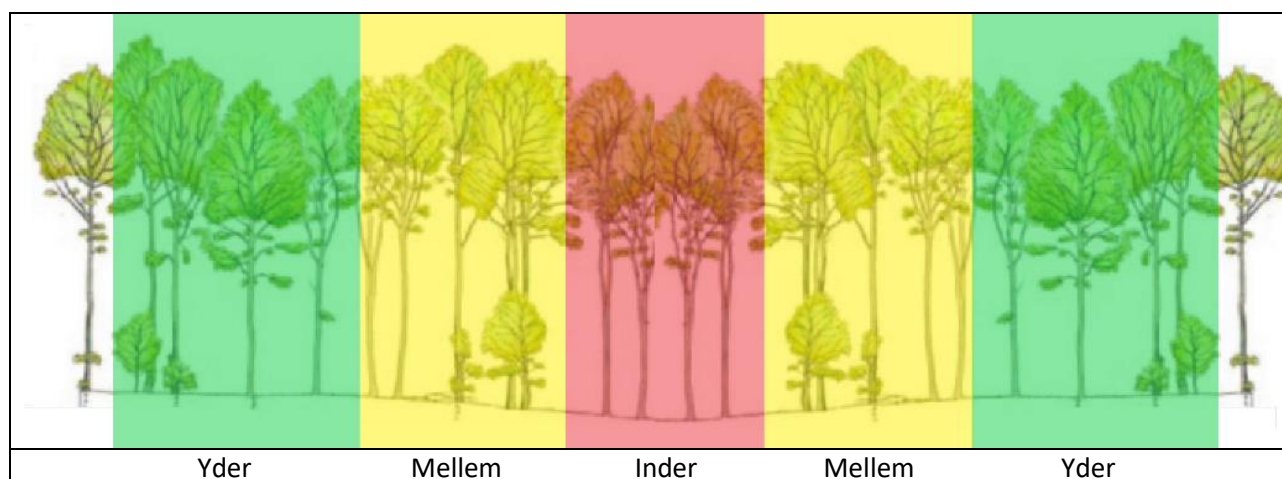
Inder(Rød): Hurtigt virkende tiltag som resulterer i en hurtig død af træerne.

Mellem (Gul): Tiltag der slår træet alvorligt tilbage og resulterer i en død indenfor 5 -15 år.

Yder (Grøn): Tiltag der skader træet, men som ikke får træet til at gå ud inden for kort tid. Tiltagene skal være med til at gøre træet mere sårbart over for svampe og insektangreb. Der kan med fordel laves flere tiltag på samme træ.

En typisk fordeling kan være:

Zone	Beskrivelse
Inder	1-2 træer fældes
Mellem	4-5 træer fuld ringes eller delvis ringes
Yder	5-7 træer veteraniseres med forskellige metoder så der er en blanding af skader og kommende levesteder. Gerne i samme træer.







Ud over indgrebene i zonerne, skal alle understander fældes eller ringes, så de ikke med tiden overtager for træerne der laves tiltag på, dog må buske og lavt voksende træer, der er til gavn for dyrelivet, gerne blive stående.



Metode:

Metoderne nedenfor er til inspiration og kan videreudvikles.

Alle metoderne kan udføres med en motorsav og kan laves fra jorden.

Metode	Ring	Virkning	Beskrivelse	Foto
Fældning af inder træer	Inder	Hurtig	Fældning af træer i centrum af cirklen. Træerne skal fældes ud af eller på langs af inder ringen så der ikke ligger træ krone i midten af cirklen. Træet skal, hvis det er muligt, fældes så det laver skader på andre træer, eksempelvis skrab eller afrevne grene. Fældningen skal ske så højt som muligt, så der efterlades et højt stød.	

<p>Fuldringning</p>	<p>Mellem</p>	<p>Hurtig</p>	<p>Der saves to ringe ind i vækstlaget hele vejen rundt på træet, så transporten i sivvævet stoppes.</p>	
<p>Delvis ringning</p>	<p>Mellem</p>	<p>Mellem langsomt</p>	<p>Der saves to ringe ind i vækstlaget næsten hele vejen rundt på træet. Det vil sige, at der på den ene side af træet er intakt bark som sikrer transporten i sivvævet og træet dør langsommere. Hvis muligt skal den urørte side være under en større betydende sidegren.</p>	
<p>Revne med bred åbning</p>	<p>Yder</p>	<p>Langsom</p>	<p>Der saves en bred revne på langs træet. På midten af udsaves et hul der går dybet ind. Den brede åbning gør, at træet ikke så let lukker sammen.</p>	
<p>Revne med smal åbning</p>	<p>Yder</p>	<p>Langsom</p>	<p>Der saves en smal revne ned langs træet. I den smalle revne skæres der flere snit så der kommer en hulning inde i træet. Den smalle åbning gør, at der med tiden kan ske en sammenvoksning af hullet med luft på bagsiden.</p>	

Revne med skråt snit	Yder	Langsomt	Med saven skæres der et snit på langs af træet i en skrå vinkel ind under barken.	N/A
Vandlomme	Yder	Langsom	Med saven laves en lomme ved rodudløbet. I lommen laves der flere indstik skråt ned i træet så der kan samles vand inden i træet.	
Friskæring af bark	Yder	Langsom	Med saven skæres en lap fri så den ene ende stadig har fat i træet. Snittet kan laves både oppefra og nedefra. Der kan med fordel laves et ris langs kanten så træet ikke kan lukke sig igen.	
Skrab af rødder	Yder	Langsom	Med saven skæres det yderste lag bark af, så de laves et skrab. Skrabet skal laves på et eller flere rodudløb.	